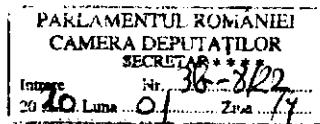

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELATIA CU PARLAMENTUL

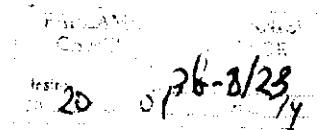

Nr. 69, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 150, 175, 176, 178,
179, 161, 11453, 11452, 11490, 11512, 11556 / 2020

10 IAN. 2020

Către: **Domnul Cristian BUCAN**
Secretar al Camerei Deputaților

Ref. la: **Răspunsuri la interpelări formulate de deputați**

Stimate domnule secretar,

Vă transmitem, alăturat, răspunsurile instituțiilor vizate cu privire la unele interpelări formulate de deputați, potrivit tabelului anexat.

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SFERETAR DE STAT

2458B-
Nr. 145 /VVA/ 30.12.2019

STIMATĂ DOAMNĂ DEPUTAT,

Referitor la interpelarea dumneavoastră, având ca obiect "Pensiile internaționale", vă comunicăm următoarele:

În vederea acordării drepturilor de pensie persoanelor care au lucrat în mai multe state membre ale Uniunii Europene și au realizat perioade de asigurare în sistemele de pensii ale țărilor respective, România aplică, începând cu data de 1 ianuarie 2007, data aderării la Uniunea Europeană, dispozițiile regulamentelor europene în materie de coordonare a sistemelor de securitate socială.

Până la data de 1 ianuarie 2007, în domeniul asigurărilor sociale, în relațiile cu statele membre ale Uniunii Europene, România a aplicat dispozițiile acordurilor bilaterale în domeniul securității sociale, bazate pe principiile coordonării sistemelor de securitate socială, precum și alte instrumente juridice bilaterale în domeniul pensiilor, încheiate de România anterior anilor '90.

În prezent, în relațiile dintre România și statele membre ale UE sunt în vigoare și se aplică, începând cu 1 mai 2010, *Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială și Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004*. Până la data de 30 aprilie 2010, în relațiile României cu celelalte state membre s-au aplicat dispozițiile *Regulamentelor (CEE) nr. 1408/71 și 574/72*.

Regulamentele referitoare la coordonarea sistemelor de securitate socială au drept scop principal evitarea pierderii drepturilor de securitate socială ale lucrătorilor migranți care se deplasează în interiorul Uniunii Europene.

Acste acte normative cu caracter supranațional au în vedere:

- asigurarea **egalității de tratament** între cetățenii statelor membre, ceea ce presupune acordarea acelorași drepturi și impunerea acelorași obligații de securitate socială între cetățenii proprii și cei ai statelor membre care se deplasează în interiorul Uniunii Europene în vederea desfășurării unei activități profesionale sau a stabilirii domiciliului;

DOAMNEI DEPUTAT TURCAN RALUCA

- determinarea legăturii aplicabile, astfel încât o persoană să nu fie supusă, în același timp, mai multor legături de securitate socială sau, dimpotrivă, să nu facă obiectul niciunei legături;

- totalizarea perioadelor de asigurare în vederea stabilirii și acordării drepturilor, ceea ce presupune că instituția competentă, la calcularea drepturilor ce îi revin unui lucrător migrant (persoana ce și-a desfășurat activitatea în mai multe state ale Uniunii Europene), ia în considerare atât perioadele de asigurare realizate în propriul stat, cât și perioadele realizate în celelalte state membre, drepturile fiind calculate de fiecare stat, proporțional cu perioada de asigurare realizată conform propriei legături;

- exportul prestațiilor, ceea ce presupune dreptul unui lucrător migrant de a beneficia de prestațiile dobândite în statele în care și-a desfășurat activitatea, pe teritoriul statului de domiciliu.

De asemenea, în vederea aplicării dispozițiilor reglementelor menționate anterior, instituțiile statelor membre își oferă reciproc asistență și acționează ca și cum ar fi vorba despre aplicarea propriei legături, buna cooperare transfrontalieră fiind un alt principiu de bază al legăturii comunitare în materie de coordonare a sistemelor de securitate socială.

Totodată, România aplică o serie de acorduri bilaterale în domeniul securității sociale, încheiate cu state din afara spațiului comunitar, care respectă principiile coordonării sistemelor de securitate socială prevăzute de reglementele menționate mai sus.

În aplicarea dispozițiilor reglementelor europene de coordonare a sistemelor de securitate socială, Casa Națională de Pensii Publice (CNPP), instituție publică aflată sub autoritatea Ministerului Muncii și Protecției Sociale (MMPS), îndeplinește rolul de organism de legătură în materie de pensii, asigurând comunicarea inter-instituțională în ceea ce privește acordarea prestațiilor de pensie și ajutoarelor de deces, instituțiile competente cu atribuții legate de stabilirea și plata pensiilor în sistemul public de pensii și a ajutoarelor de deces din România fiind casele teritoriale de pensii.

Potrivit dispozițiilor reglementelor europene de coordonare a sistemelor de securitate socială, în cazul persoanelor care au realizat perioade de asigurare în sistemele de pensii ale mai multor state membre ale UE, drepturile de pensie se acordă prin totalizarea perioadelor de asigurare realizate conform legăturii de asigurări sociale ale statelor membre respective, aşa cum sunt certificate de către instituțiile competente în materie de asigurări sociale ale statelor membre implicate în soluționarea cererii de acordare a drepturilor de pensie comunitară, urmată de calculul *pro rata temporis* al pensiei (calcul

proporțional al drepturilor, corespunzător perioadei efective de asigurare realizată în fiecare sistem de asigurări sociale).

Cererea referitoare la acordarea drepturilor de pensie comunitară din partea mai multor state membre se depune de lucrătorul migrant la o singură instituție - cea a locului de sedere permanentă.

Toate datele și informațiile referitoare la realizarea unor perioade de asigurare în cadrul sistemelor de pensii ale statelor membre implicate se comunică și se certifică, în mod reciproc, de către instituțiile implicate în soluționarea cererii, prin intermediul unor formulare europene de legătură specializate.

Fiecare instituție competentă în soluționarea cererii de acordare a unor drepturi de pensie analizează informațiile și documentele în cauză și se pronunță în ceea ce privește acordarea unor drepturi de pensie sau, după caz, respingerea cererii de acordare a unor drepturi de pensie.

Subliniem că drepturile de pensie comunitară se acordă de fiecare stat membru implicat, cu respectarea dispozițiilor legislației naționale în materie de pensii pe care o aplică.

În cazul unui lucrător care și-a desfășurat activitatea în mai multe state membre, pentru perioade de cel puțin un an, acesta va putea primi pensie din partea fiecărui stat, corespunzătoare perioadelor de asigurare realizate în fiecare dintre statele respective.

Efectuarea calculului pensiei comunitare *pro rata temporis* se face ținând cont de ansamblul perioadelor de asigurare sau echivalente acestora, confirmate de instituțiile statelor membre implicate.

După ce instituțiile competente ale celor două state membre își comunică, prin intermediul formularelor de legătură, toate informațiile necesare, acestea vor emite decizii proprii privind admiterea sau respingerea cererii de pensionare, decizii pe care le vor comunica persoanei interesate și/sau celorlalte instituții competente.

Conform datelor deținute de Casa Națională de Pensii Publice, în perioada scursă de la data aderării României la Uniunea Europeană și până la finele anului 2018, au fost înregistrate circa 321214 cereri de pensie internațională (inclusiv cereri de confirmare a perioadelor de asigurare realizate în cadrul sistemului public de pensii român), din care au fost soluționate 258819 cereri.

Având în vedere experiența anterioară, colaborarea instituțiilor române cu instituțiile de securitate socială din străinătate poate fi apreciată ca fiind bună, iar întârzierile

semnalate în ceea ce privește soluționarea dosarelor de pensie internațională pot fi puse atât pe seama unor motive obiective, cât și subiective.

Majoritatea problemelor care cauzează întârzierea soluționării cererilor de pensie primite din străinătate sunt generate de lipsa documentelor românești de vechime din dosarele de pensie internațională constituite la nivelul caselor teritoriale de pensii sau de lipsa documentelor specifice (decizia de pensie, talonul de pensie, actul de identitate românesc), în cazul persoanelor care au deja calitatea de pensionar în sistemul public de pensii din România și pentru care se solicită diferite informații.

Potrivit legislației în vigoare în România, dovada vechimii în muncă realizată de foștii asigurați ai sistemului de asigurări sociale din România până la data de 1 aprilie 2001 se face cu carnetul de muncă, carnetul de asigurări sociale sau cu alte acte prevăzute de lege, pe baza cărora se poate stabili că s-a achitat contribuția de asigurări sociale. Ulterior datei de 1 aprilie 2001, evidența perioadelor de asigurare în sistemul public de pensii este deținută pe baza Codului Numeric Personal, în format electronic, de către casele teritoriale de pensii, iar la nivel central de CNPP.

În vederea soluționării cererilor de pensie internațională, casele teritoriale de pensii poartă corespondență cu instituțiile similare din alte state, în numeroase cazuri răspunsurile acestora fiind transmise în România cu întârziere.

De exemplu, în relația cu Italia, în cazul cererilor de pensie comunitară depuse în România se semnalează întârzieri în ceea ce privește confirmarea perioadelor de asigurare realizate de solicitant în Italia. În relația cu Statul Israel se înregistrează, de asemenea, întârzieri în confirmarea perioadelor de asigurare realizate în acest stat, iar foarte multe cereri de pensie sunt respinse pe motivul că solicitanții nu pot fi identificați ca asigurați la sistemul de pensii din acest stat (lipsă documente doveditoare).

În relația cu Canada, cererile de acordare a drepturilor de pensie în baza Acordului, depuse în acest stat, se transmit în România cu întârziere.

În relația cu statele scandinave (Suedia, Norvegia, Finlanda), impedimentul major îl reprezintă netransmiterea copiilor actelor de vechime în România sau a altor documente absolut necesare stabilirii drepturilor de pensie.

O altă problemă o reprezintă necesitatea traducerii unui volum mare de informații, în special a informațiilor medicale din formularele de legătură E 213 Raport medical detaliat (sau a celor corespondente utilizate în aplicarea dispozițiilor acordurilor bilaterale din domeniul securității sociale), utilizate în vederea încadrării în grad de invaliditate a solicitanților de drepturi de pensie comunitară de invaliditate, stabiliți în străinătate.

Toate aspectele menționate, în contextul unui personal insuficient în raport cu numărul solicitărilor transmise în aplicarea instrumentelor juridice de drept supranațional, respectiv internațional, în continuă creștere, reprezintă cauze ale întârzierilor înregistrate în instrumentarea anumitor cereri de pensii internaționale.

Începând cu luna noiembrie 2017, CNPP a implementat, la nivelul caselor teritoriale de pensii, o procedură prin care s-au stabilit poli de competență care să gestioneze, nemijlocit, relațiile cu fiecare din instituțiile din străinătate care transmit, în România, cererile noi de pensie comunitară. Prin instituirea polilor de competență în ceea ce privește colaborarea interinstituțională în domeniul soluționării cererilor de pensie cu caracter internațional, s-a intenționat inclusiv reducerea timpului necesar instrumentării dosarelor de pensie internațională prin asigurarea unei colaborări directe, nemijlocite, între instituțiile competente în materie de pensii din statele membre în cauză, implicarea Casei Naționale de Pensii Publice în redirecționarea corespondenței neînsemnând decât o îngreunare a procedurilor administrative, ținând cont de faptul că volumul de formulare europene de legătură primite de instituția menționată în relațiile cu celelalte state membre ale UE, SEE și Elveția este apreciabil.

Din experiența anterioară în domeniu, s-a constatat faptul că unele instituții de asigurări sociale din străinătate au răspuns cu celeritate propunerilor CNPP de a transmite, în mod direct, cererile de pensie către casele teritoriale de pensii competente, stabilite drept poli de competență, în funcție de statul membru de sedere permanentă, altele și-au exprimat rezerve, invocând necesitatea adoptării de măsuri suplimentare de natură organizatorică la nivelul respectivelor state, iar în anumite cazuri, instituțiile din străinătate prodează atât la transmiterea documentației către polii de competență, cât și, în continuare, către organismul de legătură, CNPP, acest lucru fiind în concordanță cu prevederile regulamentelor europene la care ne referim.

În vederea eficientizării relațiilor de colaborare între instituțiile competente române și instituțiile competente din statele cu care România aplică instrumente juridice în domeniul securității sociale, Casa Națională de Pensii Publice (CNPP) a întreprins, totodată, demersuri către respectivele instituții, a participat la întâlniri tehnice organizate de MMPS, a organizat reunii bilaterale de lucru (de exemplu cu instituții din Ungaria, Austria, Italia, Norvegia, Israel).

Precizăm totodată faptul că Ministerul Muncii și Protecției Sociale a fost reprezentat la campaniile de informare a lucrătorilor migranți originari din România (în Italia și Spania).

În plus, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, prin Casa Națională de Pensii Publice, organizează anual "Zile de consultanță" împreună cu instituția omoloagă din Ungaria, în cadrul cărora se realizează schimb de informații în ceea ce privește derularea procedurilor de soluționare a cererilor de pensie comunitară, cu participarea nemijlocită a solicitanților/beneficiarilor de pensie stabiliți în Ungaria.

De asemenea, Casa Națională de Pensii Publice, prin direcția de specialitate, a derulat, în anul 2016, Proiectul „Eficientizarea serviciilor oferte de Casa Națională de Pensii Publice lucrătorilor migranți, în aplicarea regulamentelor europene de coordonare a sistemelor de securitate socială”, finanțat prin Granturi oferte de Norvegia, dedicat profesioniștilor din cadrul CNPP și ai instituțiilor subordonate ce lucrează în activitatea vizată, în cadrul căruia a fost derulată o campanie de informare a lucrătorilor de origine română stabiliți în Regatul Norvegiei (a fost elaborat și un pliant conținând informații de bază din domeniul pensiilor comunitare pentru cetățenii stabiliți în Norvegia).

Totodată, încă din anul 2017, CNPP organizează periodic reuniuni cu comunitățile din Franța, în vederea transmiterii de informații cu caracter general sau specific în domeniul pensiilor comunitare. În 2017, a avut loc un prim eveniment dedicat informării comunității de români pe tema drepturilor și obligațiilor ce le revin în temeiul Regulamentelor europene de coordonare a sistemelor de securitate socială, la care au participat reprezentanți ai CNPP, ai Casei Naționale de Asigurare Bătrânețe din Franța (CNAV) și ai Casei de Asigurări pentru Bătrânețe și Sănătate în Muncă din Franța (CARSAT). A fost pus la dispoziția participanților un pliant conținând informații utile pentru solicitanții de drepturi de pensie comunitară.

În anul 2018 s-a desfășurat o reuniune având ca obiect schimbul de informații în vederea eficientizării procedurilor de soluționare a cererilor de pensie comunitară, la acesta participând reprezentanți ai CJP Bihor (pol de competență în relația cu Franța) și cei ai Caisse d'Assurance Retraite et de la Santé au Travail Rhône-Alpes, instituție care îndeplinește rolul de pol de competență în relația cu România. Întâlniri bilaterale de lucru s-au desfășurat, totodată, cu experții din cadrul instituțiilor competente de pensii din Austria și Germania.

Totodată, vă facem cunoscut că Rețeaua de informare reciprocă privind protecția socială (Mutual Information System on Social Protection - MISSOC) pune la dispoziția cetățenilor interesați informații detaliate, comparabile și actualizate periodic cu privire la sistemele naționale de protecție socială din 32 de țări - cele 28 de state membre ale Uniunii Europene, Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția.

Prin efortul corespondenților naționali nominalizați în această rețea, ghidurile privind sistemele naționale de securitate socială se actualizează periodic, putând fi vizualizate pe pagina de internet a Comisiei Europene.

Spre exemplu, ghidul “Drepturile dumneavoastră de securitate socială în România”, actualizat la 1 ianuarie 2019, poate fi consultat de cei interesați prin accesarea <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1126&langId=ro>.

De asemenea, site-urile web ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Casei Naționale de Pensii Publice și caselor teritoriale de pensii oferă informații cuprinzătoare cu privire la dispozițiile UE în domeniul securității sociale și la acordurile bilaterale de securitate socială încheiate de România cu alte state. Cetățenii români care și-au exercitat dreptul de muncă într-un alt stat se pot informa cu privire la modalitatea în care pot beneficia de prestații de asigurări sociale în baza contribuțiilor plătite, atât accesând site-urile instituțiilor menționate anterior, cât și direct, contactând instituțiile competente.

Cu deosebită considerație, permiteți-mi să rămânem în contact pentru informarea dumneavoastră asupra activităților și inițiativelor noastre.

Cu deosebită considerație,

MINISTRUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

VICTORIA VIOLETA ALEXANDRU